

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2024. № 2.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.2.25>

УДК 351

Р. П Шевченко,

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування,

Навчально-науковий інститут неперервної освіти,

Національний авіаційний університет, м. Київ

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-9270-1691>

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ВЕТЕРАНІВ ДО СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

R. Shechenko,

Postgraduate student of the Department of Public Management and Administration

Educational and Scientific Institute of Continuing Education

Kyiv National Aviation University

IMPROVEMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION MECHANISMS TO ENSURE ACCESS OF VETERANS TO SOCIAL SERVICES IN UKRAINE

Автором проведено аналіз проблеми доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні та визначено, що удосконалення механізмів публічного управління направлене на створення системи соціальної підтримки, яка буде ефективною та доступною для ветеранів. Обґрунтовано та розглянуто заходи, такі як застосування технологічних інновацій, індивідуалізація підходів та

партнерство з громадськістю, розглядаються як стратегічно важливі для поліпшення якості життя ветеранів і їхнього успішного включення у цивільне життя. Досліджено, що ці заходи формують систему, спрямовану на забезпечення повноцінного життя ветеранів та виконання їхніх соціальних потреб. З'ясовано, що основні механізми публічного управління, спрямовані на удосконалення підтримки ветеранів в Україні. Визначено ключові елементи, такі як: електронні системи, інтеграція даних, партнерство з громадськістю, прозоре врядування та професійна підготовка, як стратегічні інструменти для створення ефективної та гнучкої системи соціальної підтримки. Вивчення цих механізмів показує їхню взаємодію та важливість у забезпеченні доступної та індивідуалізованої підтримки для ветеранів, сприяючи їхньому успішному відновленню та інтеграції в громадське життя. Крім цього, критична важливість удосконалення механізмів публічного управління для створення ефективної та відповідальної системи соціальної підтримки ветеранів в Україні. Зазначено, що акцент на інноваціях, гнучкості та громадській участі визначає успішний підхід до забезпечення ветеранам належного статусу у суспільстві. Підкреслено, що такі заходи не лише забезпечують ефективну підтримку, а й сприяють інтеграції ветеранів та визнанню їхнього внеску в суспільний розвиток. У даному дослідженні автор ретельно аналізує проблему доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні та аргументовано вказує, що вдосконалення механізмів публічного управління спрямоване на створення ефективної та доступної системи соціальної підтримки для цієї групи населення. Зазначено, що застосування технологічних інновацій, індивідуалізація підходів та партнерство з громадськістю вважаються стратегічно важливими для поліпшення якості життя ветеранів та їхнього успішного включення у цивільне життя.

The author analyzed the problem of veterans' access to social services in Ukraine and determined that the improvement of public administration mechanisms is aimed at creating a system of social support that will be effective and accessible to veterans. Reasoned and considered, measures such as the application of technological

innovations, individualization of approaches and partnerships with the public are seen as strategically important to improve the quality of life of veterans and their successful integration into civilian life. It has been studied that these measures form a system aimed at ensuring a full-fledged life of veterans and fulfilling their social needs. It has been found that the main mechanisms of public administration aimed at improving the support of veterans in Ukraine. Key elements such as: electronic systems, data integration, partnership with the public, transparent governance and professional training are identified as strategic tools for creating an effective and flexible social support system. The study of these mechanisms shows their interaction and importance in providing accessible and individualized support for veterans, contributing to their successful recovery and integration into public life. In addition, the critical importance of improving the mechanisms of public administration for the creation of an effective and responsible system of social support for veterans in Ukraine. It is noted that the emphasis on innovation, flexibility and public participation determines a successful approach to providing veterans with a proper status in society. It is emphasized that such measures not only provide effective support, but also contribute to the integration of veterans and the recognition of their contribution to social development. In this study, the author carefully analyzes the problem of veterans' access to social services in Ukraine and argues that the improvement of public management mechanisms is aimed at creating an effective and affordable system of social support for this population group. It is noted that the application of technological innovations, individualization of approaches and partnership with the public are considered strategically important for improving the quality of life of veterans and their successful inclusion in civilian life.

Ключові слова. *Ветерани, соціальні послуги, публічне управління, технологічні інновації, прозорість, громадська участь.*

Key words. *Veterans, social services, public administration, technological innovation, transparency, public participation.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі в Україні існує серйозна проблема щодо недостатнього доступу ветеранів до необхідних соціальних послуг. Неприятливі умови в сфері публічного управління, обмежені можливості індивідуального підходу, труднощі в інтеграції на ринок праці, а також відсутність ефективних технологічних рішень ускладнюють життя ветеранів та гальмують їхнє повноцінне відновлення у цивільному житті. Проблема полягає в необхідності створення ефективних механізмів, які забезпечать зручний, індивідуалізований та доступний доступ ветеранів до всіх необхідних соціальних послуг, сприяючи їхньому успішному переходу у цивільне життя та інтеграції в суспільство.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти проблеми ролі удосконаленню механізмів публічного управління для забезпечення доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні досліджували такі науковці, як: А. Бейкун, А. Клачко, В. Ієрусалимов, І. Туденнікова, Д. Андрієнко, Ю. Маркуц, К. Спицька, М. Чорна та інші.

Мета статті. Мета статті полягає в розгляді та розробці конкретних стратегій та механізмів публічного управління, спрямованих на удосконалення доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Україні, як і в багатьох інших країнах, питання підтримки ветеранів стає надзвичайно актуальним. Удосконалення механізмів публічного управління для забезпечення доступу ветеранів до соціальних послуг визначається як першочергове завдання. Дослідження та впровадження новаторських підходів у взаємодії публічних і громадських структур може визначити новий етап в розвитку системи підтримки ветеранів в Україні.

Доречно наголосити, що для забезпечення доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні можна розглянути кілька напрямків удосконалення механізмів публічного управління.

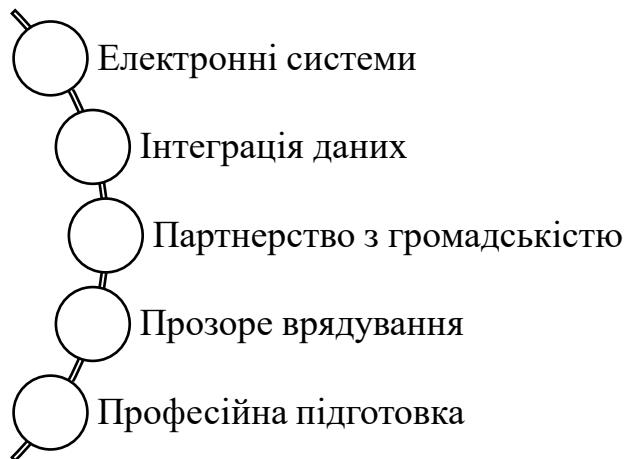

Рис.1 Стратегічні напрямки удосконалення механізмів публічного управління для забезпечення доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні (складено та узагальнено на основі аналізу джерела [3])

Варто наголосити, що в умовах стрімкого технологічного розвитку і постійно зростаючих вимог до ефективності публічних служб, питання удосконалення доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні набуває ключового значення. Одним із важливих напрямків цього удосконалення є інтерфейс та доступність електронних систем, які сприяють отриманню необхідної підтримки.

Цей аспект передбачає розробку інтуїтивно зрозумілих та користувацькою-дружніх інтерфейсів для онлайн-платформ, що надають соціальні послуги ветеранам. Врахування різноманітних потреб користувачів у відповідності до їхніх можливостей та обмежень є важливим етапом в розробці електронних систем.

На думку К. Спицької [4], що варто розглянути конкретні кроки та вдосконалення, спрямовані на забезпечення доступності та зручності використання електронних інструментів для ветеранів, які визначаються інтерфейсом та доступністю.

Таблиця 1. Удосконалення електронних систем для доступу ветеранів до соціальних послуг

Аспект	Кроки та заходи
Інтерфейс та доступність	– розробка інтуїтивно зрозумілих та дружніх інтерфейсів для полегшення використання платформ ветеранами; – забезпечення доступності для всіх користувачів, враховуючи їхні технічні навички та фізичні можливості
Безпека та конфіденційність	– використання сучасних засобів кібербезпеки для захисту особистих даних ветеранів; – забезпечення високого рівня конфіденційності та відповідності стандартам безпеки
Розширений функціонал	– впровадження додаткових сервісів, таких як онлайн-консультації та чат-підтримка для полегшення взаємодії ветеранів із системами; – можливість віртуального отримання консультативних послуг для зручності та ефективності
Мобільні додатки	– розробка мобільних додатків для різних пристроїв з метою забезпечення зручності ветеранам та підтримки їх рухливості
Освітні програми	– проведення навчань та інформаційних кампаній для ветеранів щодо переваг та користі від використання електронних систем

Складено та узагальнено на основі аналізу джерела [4].

Отже, удосконалення електронних систем важливе для забезпечення ефективного та легкодоступного доступу ветеранів до соціальних послуг. Заходи, спрямовані на поліпшення інтерфейсу, забезпечення безпеки, розширення функціоналу та використання мобільних технологій, сприятимуть створенню оптимального середовища для ветеранів, де вони можуть з легкістю отримувати необхідну підтримку та послуги.

Слід додати, що удосконалення доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні, однією з ключових сфер є інтеграція даних. Цей напрямок визначається потребою забезпечення ефективної взаємодії та обміну інформацією між різними соціальними службами та державними органами. Прагнучі досягти високого рівня координації та співпраці між цими суб'єктами, ми створюємо основу для оптимізації процесів, уникнення повторного збору інформації та зменшення бюрократії в системі надання послуг ветеранам [7].

На думку вченої М. Чорної, що в умовах розмаїття соціальних служб та державних структур, які надають підтримку ветеранам, інтеграція даних стає

ключовим елементом оптимізації процесів та забезпечення ефективності надання соціальних послуг:

Інтеграція даних:

– в умовах розмаїття соціальних служб та державних структур, які надають підтримку ветеранам, інтеграція даних стає ключовим елементом оптимізації процесів та забезпечення ефективності надання соціальних послуг.

Ефективна взаємодія:

– створення єдиного механізму обміну даними між різними службами для покращення співпраці та взаємодії між ними;

– визначення стандартів та протоколів обміну інформацією для забезпечення її спільності та однорідності.

Уникнення повторного збору інформації:

– створення централізованої бази даних, що дозволить уникнути повторного збору та забезпечить єдиний доступ до актуальної інформації про ветеранів;

– заведення системи автоматизованого оновлення даних для забезпечення їхньої актуальності.

Зменшення бюрократії:

– впровадження системи, що автоматизує процеси обробки документації та дозволяє зменшити кількість адміністративних процедур;

– визначення чітких кроків для обміну інформацією між службами з мінімізацією бюрократичних перешкод.

Конфіденційність та захист даних:

– розробка і впровадження високих стандартів забезпечення конфіденційності та захисту особистої інформації ветеранів;

– застосування сучасних технологій шифрування та механізмів безпеки для запобігання несанкціонованому доступу до даних [6].

Таким чином, інтеграція даних покращення доступу ветеранів до соціальних послуг виявляється необхідним елементом для створення ефективної та координованої системи. Забезпечення єдиної платформи для обміну інформацією, уникнення повторного збору даних та зменшення бюрократії

сприяє покращенню якості послуг та забезпеченню швидкого та точного відгуку на потреби ветеранів. Інтеграція даних стає ключовим фактором у забезпеченні ефективності та розширенні можливостей допомоги тим, хто віддав своє служіння заради нашої країни.

Необхідно зазначити, що поліпшення доступу ветеранів до соціальних послуг, партнерство з громадськістю визначається як стратегічний напрямок, спрямований на залучення громадських організацій, ветеранських угруповань та громадянського суспільства до спільної реалізації ефективних рішень та послуг для тих, хто служив у Збройних Силах чи інших військових формуваннях.

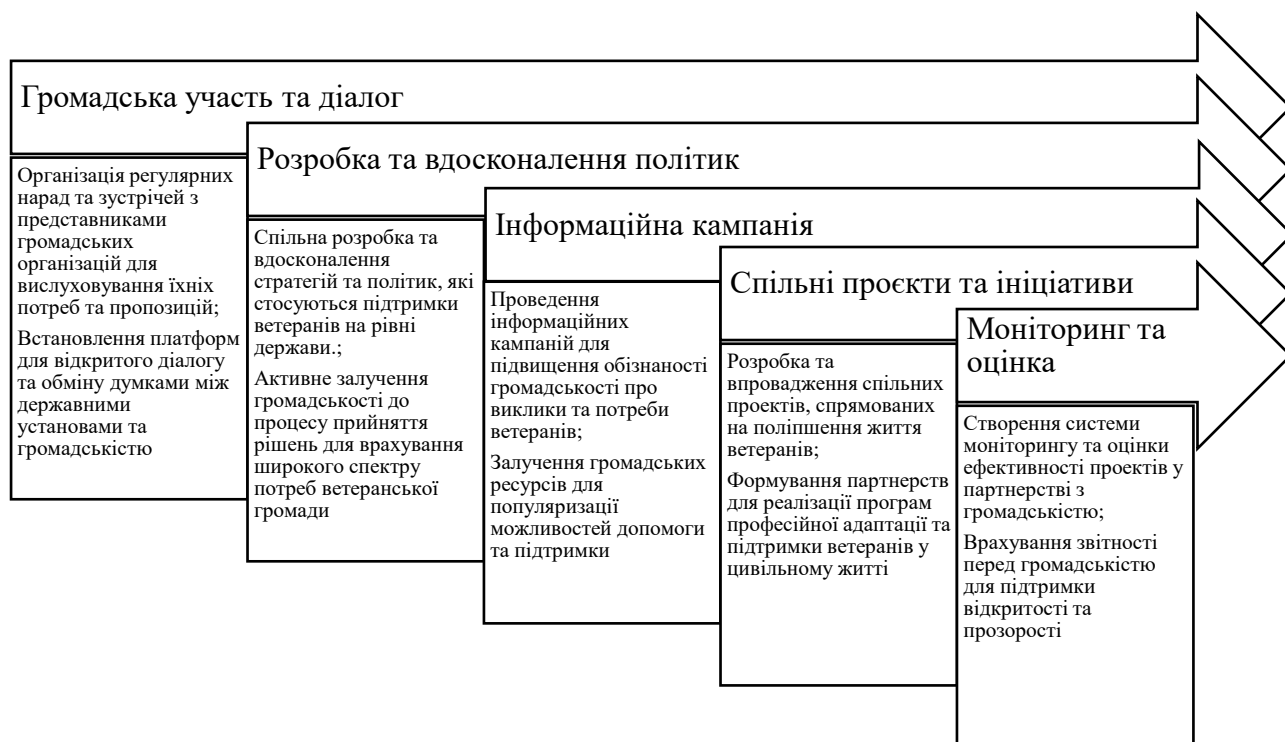

Рис 2. Партнерство з громадськістю в удосконаленні підтримки ветеранів (Складено та узагальнено на основі аналізу джерела [7])

Отже, партнерство з громадськістю є необхідною складовою для успішної реалізації програм та послуг для ветеранів. Активна взаємодія з громадським сектором дозволяє створити більш гнучкі та ефективні механізми підтримки, відповідно до реальних потреб цільової аудиторії.

Слід зазначити, що прозоре урядування підтримки ветеранів є важливою складовою для створення ефективної та довірливої системи. Цей принцип

передбачає чесність, відкритість та активну участь громадськості в процесах, пов'язаних з наданням соціальних послуг та підтримкою ветеранів.

Погоджуючись із думкою А. Бейкун та А. Клачко [2, с.90-94], що урядові структури мають розвивати платформи, що забезпечують публічний доступ до інформації про всі аспекти програм та послуг для ветеранів. Це включає права, можливості, та відомості про доступні соціальні підтримки. Регулярні аудити та звіти про використання бюджетних коштів для ветеранських програм дозволяють гарантувати відповідальність та ефективне використання ресурсів. Ця ініціатива підвищує прозорість та відкритість перед громадськістю. Активне залучення представників ветеранських організацій до розробки стратегій та політик гарантує врахування реальних потреб ветеранської громади при прийнятті рішень.

Крім цього, чіткість у використанні та розподілі фінансових ресурсів підтримує довіру громадськості та ветеранської громади. Відкритий доступ до інформації про джерела фінансування та результати витрат сприяє ефективному управлінню фондами. Створення системи моніторингу дозволяє ефективно відслідковувати впровадження ветеранських програм. Регулярна звітність перед громадськістю надає інформацію про досягнення та виклики у сфері надання соціальних послуг ветеранам.

Таким чином, прозоре урядування створює основу для довіри та сприяє взаємодії всіх сторін у процесі надання соціальної підтримки ветеранам, роблячи систему більш відкритою, ефективною та відповідальною.

Варто наголосити, що професійна підготовка для ветеранів є важливим елементом успішного їхнього переходу до цивільного життя після служби.

Слід підкреслити, що цей напрямок включає в себе ряд заходів та ініціатив, спрямованих на розвиток та підтримку професійних навичок ветеранів у відповідності до потреб ринку праці:

- *оцінка навичок та здібностей*: проведення індивідуальної оцінки навичок та здібностей кожного ветерана для визначення його потенціалу та позицій на ринку праці;

- *індивідуальні курси та тренінги*: розробка та надання індивідуальних курсів та тренінгів, враховуючи конкретні потреби ветерана та вимоги ринку праці;
- *підтримка у пошуку роботи*: надання консультацій та підтримки у вигляді пошукових ресурсів, вакансій та інформації про ринок праці;
- *програми практик та стажування*: встановлення програм практик та стажування для ветеранів з метою їхнього ознайомлення з робочим процесом та отримання практичних навичок;
- *співпраця із роботодавцями*: встановлення партнерських відносин із роботодавцями для створення можливостей працевлаштування та впровадження ветеранських програм в компаніях;
- *фінансова підтримка на навчання*: надання фінансової підтримки для ветеранів на навчання та отримання нових професійних кваліфікацій;
- *мережі та спільноти ветеранів*: створення мереж та спільнот ветеранів, де можна обмінюватися досвідом та отримувати взаємну підтримку в процесі кар'єрного зростання [1].

Професійна підготовка для ветеранів є ключовим чинником їхнього успішного формування у цивільному житті. Ефективні програми та ініціативи мають враховувати індивідуальні потреби кожного ветерана, створюючи умови для його розвитку та стабільного працевлаштування.

Отже, удосконалення механізмів публічного управління для забезпечення доступу ветеранів до соціальних послуг в Україні – це комплексний підхід, що об'єднує технологічні інновації, індивідуалізацію підходів, громадську участь та професійну підготовку. Спрямованість на гнучкість, прозорість та співпрацю з роботодавцями створює умови для успішного відновлення ветеранів у цивільному житті, забезпечуючи їм гідне становище в суспільстві та на ринку праці.

Висновок. Проаналізувавши вищезазначене можна дійти висновку, що удосконалення механізмів публічного управління зорієнтоване на створення ефективною та доступною системи соціальної підтримки для ветеранів в Україні. Заходи, спрямовані на цей напрямок, мають стратегічне значення для

покращення якості життя ветеранів та їхнього успішного включення у цивільне життя. Основні механізми публічного управління включають: електронні системи, інтеграція даних, партнерство з громадськістю, прозоре врядування, професійна підготовка.

Таким чином, удосконалення механізмів публічного управління є критичним для створення ефективної та чутливої до потреб ветеранів системи соціальної підтримки в Україні. Акцент на інноваціях, гнучкості та громадській участі визначає успішний шлях до забезпечення належного статусу ветеранів у суспільстві.

Література

1. Аналіз системи соціального захисту ветеранів та військовослужбовців. 2022 р. URL: <https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022-Bilakniga.pdf>
2. Бейкун А., Клачко А. Соціальний захист військовослужбовців: нормативно-правове забезпечення та сутність. *Підприємництво, господарство і право*. № 6, 2021 р. С. 90-94.
3. Ієрусалимов В., Студеннікова І., Андрієнко Д., Маркуц Ю. Аналіз механізмів підтримки осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах. Київ, 2023 р. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/05/MFV_Analiz-mehanizmiivpidtrimki-SZHO.pdf
4. Спицька К. Правові засади соціального захисту Учасників бойових дій в Україні 2022р. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v2_2022/22.pdf
5. Тенденції соціального і правового захисту ветеранів в Україні після 24 лютого 2022 р., 2023р. URL: https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/2023_zvit_tendentsiyi-sots-pravovogo-zahistu-veteraniv.pdf
6. Чорна М. Сутність права громадян на соціальний захист. 2019 р. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/4/29.pdf>
7. Шубна О. В., Денисова Ю. В., Санчич О. С., Марильова А. В. Новітні методи удосконалення системи. Надання соціальних послуг в Україні.

References

1. NED (2022), “Analysis of the system of social protection of veterans and military personnel”, available at: <https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022-Bila-kniga.pdf> (Accessed 15 Jan 2024).
2. Beikun, A. and Klachko, A. (2021), “To define the concept and essence of accounting and registration discipline in police activity of police station officers”, *Pidpriemnytstvo, gospodarstvo i parvo*, vol. 6, pp. 90-94.
3. Iierusalymov, V. Studennikova, I. Andriienko, D. and Markuts, Yu. (2023), “Analysis of support mechanisms for persons who find themselves in difficult life circumstances”, available at: https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/05/MFV_Analiz-mehanizmv-pidtrimki-SZHO.pdf (Accessed 15 Jan 2024).
4. Spyska, K. (2022), “Legal principles of social protection participants of combat in Ukraine”, available at: http://yurvisnyk.in.ua/v2_2022/22.pdf (Accessed 15 Jan 2024).
5. Yurydychna sotnia (2023), “Trends in social and legal protection of veterans in Ukraine after February 24, 2022”, available at: https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/2023_zvit_tendentsiyi-sots-pravovogo-zahistu-veteraniv.pdf (Accessed 15 Jan 2024).
6. Chorna, M. (2019), “Validity of citizens' right to social protection”, available at: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/4/29.pdf> (Accessed 15 Jan 2024).
7. Shubna, O.V. Denysova, Yu.V. Sanchych, O.S. and Marylova, A.V. (2020), “The latest methods of improving the system of social services in Ukraine”, *Ekonomichniy visnyk Donbasu*, vol. 3, available at: [http://www.evd-journal.org/download/2020/3\(61\)/24-Shubna.pdf](http://www.evd-journal.org/download/2020/3(61)/24-Shubna.pdf) (Accessed 15 Jan 2024).

Стаття надійшла до редакції 22.01.2024 р.